

**Педагогикалық әдеп кенесі отырысының
№ 3 хаттамасы**

18 наурыз 2022 жыл

Қатысқандар: 10

Күн тәртібінде:

1. Педагог құқықтары
2. Мұғалім мәдениеті мен шеберлігі

**Күн тәртібіндегі бірінші мәселе бойынша педагогикалық әдеп кенесінің төрайымы
Жұлдыбаева С.У. сөз алды.**

Тындалды:

7-бап. Педагоггін кәсіби қызметтегі құқықтары

1. Педагог өзінің кәсіби қызметінде:

1) білім берудің тиісті деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттының талаптарын сактау жағдайында педагогикалық қызметті үйымдастырудың тәсілдері мен нысандарын еркін таңдауға;

2) лауазымды және басқа да адамдардың оның құқықтары мен занды мүдделерінің бұзылуына әкеп соғатын кәсіби қызметіне араласуынан қорғауға;

3) өзінің кәсіби ар-намысы мен қадір-қасиетін қорғауға;

4) кәсіби қызметті жүзеге асыру үшін үйымдастырушылық және материалдық-техникалық қамтамасыз етуге және қажетті жағдайлар жасауға;

5) ғылыми, зерттеу, шығармашылық, эксперименттік қызметті жүзеге асыруға, педагогикалық практикаға жаңа әдістемелер мен технологияларды енгізуғе;

6) шығармашылық бастамага, оқыту мен тәрбиелеудің авторлық бағдарламаларын әзірлеуге және қолдануға, оқыту мен тәрбиелеудің жаңа, неғұрлым жетілдірілген әдістерін дамытуға және таратуға;

7) оку құралдарын, материалдарды және білім беру бағдарламасына сәйкес оқыту мен тәрбиелеудің өзге де құралдарын таңдауға;

8) білім беру бағдарламаларын, оку жоспарларын, әдістемелік материалдарды және білім беру қызметінің өзге де құрауыштарын, сондай-ақ окулықтарды, оку-әдістемелік кешендерді және оку құралдарын әзірлеуге катысуға;

9) жұмыс орны бойынша сайлануға және сайланбалы лауазымды аткаруға;

10) білім беру сапасын жетілдіруге бағытталған, сондай-ақ білім беру үйымдарының қызметіне қатысты мәселелерді талқылауға катысуға

11) білім беру үйымының алқалы басқару органдарының, әдістемелік бірлестіктері мен кенестерінің, өзін-өзі басқару органдарының жұмысына қатысуға;

12) бес жылда бір рет біліктілігін арттыруға;

13) үздіксіз кәсіби дамуға және біліктілікті арттыру нысандарын таңдауға;

14) жоғары және (немесе) жоғары оку орнынан кейінгі білім беру үйымдарының педагогтерін коспағанда, мерзімінен бұрын біліктілік санатын алуға;

15) үйымдардағы кітапхананы және ақпараттық ресурстарды тегін пайдалануға, сондай-ақ ақпараттық-телекоммуникациялық желілер мен деректер базасына, оку және әдістемелік материалдарға, кәсіби қызметті сапалы жүзеге асыруға қажетті білім беру қызметін қамтамасыз етудің материалдық-техникалық құралдарына қол жеткізуғе;

16) Қазақстан Республикасының заннамасында белгіленген нысандарда және тәртіппен коғамдық кәсіптік үйымдарға бірігүе;

17) Қазақстан Республикасының заннамасында белгіленген тәртіппен жеке педагогтік қызметке;

18) кәсіби қызметтегі жетістіктері үшін көтермеленуге;

19) "Әскери қызмет және әскери қызметшілердің мәртебесі туралы" Қазақстан Республикасының Занына сәйкес әскери қызметке шақыруды кейінге қалдыруға;

20) педагогикалық әдеп нормалары бұзылған жағдайда Педагогикалық әдеп қағидаларына сәйкес әділ және объективті қызметтік тергеп-тексеруге;

21) Қазақстан Республикасының заннамасында айқындалған тәртіппен және шарттарда кәсіби дағыларды колдау және арттыру үшін Қазақстан Республикасы Президентінің "Болашақ" халықаралық стипендиясы бойынша тағылымдамадан өтуге;

22) өзіне қатысты қабылданатын білім беру үйымы басшысының актілеріне, әрекеттері мен шешімдеріне жоғары тұрган лауазымды адамдарға немесе сотқа шағымдануға;

23) білім алушылар, тәрбиеленушілер және олардың ата-аналары немесе өзге де занды өкілдері тарапынан ар-намысы мен қадір-қасиетіне құрмет көрсетілуіне;

24) Қазақстан Республикасының заннамасында көзделген өзге де құқықтары бар.

2. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген құқықтарды педагог басқа да адамдардың құқықтары мен бостандықтарын, сондай-ақ педагогикалық әдеп нормаларын сактай отырып жүзеге асырады.

8-бап. Педагогтің материалдық қамтамасыз өтуге құқығы

1. Мемлекеттік үйымдарда кәсіби қызметтің жүзеге асыратын педагогтің енбегіне ақы төлеу жүйесі, лауазымдық жалақылар, қосымша ақылар, үстемеақылар және ынталандырушы сипаттағы басқа да төлемдер Қазақстан Республикасының заннамасында белгіленген тәртіппен айқындалады.

Жекеменшік білім беру үйымдары қызметкерлерінің енбегіне ақы төлеуді Қазақстан Республикасының заннамасына сәйкес олардың құрылтайшылары немесе соған уәкілеттік берілген адам айқындайды.

2. Бюджет каражаты есебінен қаржыландырылатын мемлекеттік үйымдар педагогінің жалақысын есептеу ерекшеліктерін енбек жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органмен келісу бойынша білім беру саласындағы уәкілетті орган бекітеді.

3. Ерекше мәртебесі бар жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беретін мемлекеттік үйымдардың педагогтері мен басшы қызметкерлерінің лауазымдық жалақылары арттыру коэффициенті ескеріле отырып айқындалады.

4. Мемлекеттік үйымдардың педагогіне жұмыс орны бойынша:

философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор дәрежесі үшін республикалық бюджет туралы занда белгіленген және тиісті қаржы жылышының 1 қантарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 17 еселенген мөлшерінде;

ғылым кандидаты ғылыми дәрежесі үшін республикалық бюджет туралы занда белгіленген және тиісті қаржы жылышының 1 қантарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 17 еселенген және ғылым докторы ғылыми дәрежесі үшін айлық есептік көрсеткіштің 34 еселенген мөлшерінде қосымша ақы белгіленеді.

5. Мәдениет және спорт саласындағы қызметті іске асыратын білім беру үйымдарын, әскери оқу орнындарын қоспағанда, мемлекеттік орта білім беру үйымдарының педагогіне жұмыс орны бойынша ғылыми-педагогикалық бағыт бойынша магистр дәрежесі үшін республикалық бюджет туралы занда белгіленген және тиісті қаржы жылышының 1 қантарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 10 еселенген мөлшерінде қосымша ақы белгіленеді.

6. Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру үйымдарының профессор-окытушылар құрамының жылдық оқу жүктемесі жұмыс уақытының жылдық нормасы шегінде белгіленеді және оны алқалы басқару органды шешімінің негізінде жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру үйымының басшысы бекітеді.

7. Қазақстан Республикасы Жоғары Сотының жаңындағы Сот төрелігі академиясын, әскери, арнаулы оқу орнындарын қоспағанда, жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру үйымдарының профессор-окытушылар құрамының жалпы санын

есептеуге арналған мемлекеттік білім беру тапсырысын айқындау кезінде білім алушылар санының профессорлық-окытушылық құрамға орташа қатынасын білім беру саласындағы уәкілдегі орган бекітеді.

8. Жергілікті атқарушы органдар педагогтерге әртүрлі ынталандыруши қосымша төлемдер, оның ішінде "Ұздік педагог" атағын иеленушіге кемінде айлық есептік көрсеткіштің 300 еселенген мөлшерінде сыйакы белгілеуге құқылы.

Күн тәртібіндегі екінші мәселе бойынша кенес тәрайымы Жулдыбаева С.У. сөз алды.

Құрметті әріптестер! Мұғалім мәдениеті мен шеберлігі туралы сөз қозғайык. Ойларынызды ортаға салайык.

МТББО директоры Раева А.Б. сөз алды:

Мұғалім өз ісінің шебері болуы керек. Мәдениетті барлық жағынан көрсетуі тиіс. Оның сөйлеген сөзі, сөйлеу мәнері, жүріс-тұрысы, кімі бәрі мұғалімге сай болуы қажет. Атаана, әріптес, окушымен әдеп сактай отырып сөйлесуі қажет.

Нуржанов М.А. сөз алды:

Мұғалімнің сөйлеу мәдениетінде ойдың дәлділігі, тазалығы, көніл күйге әсер ететін шынайылығы маңызды. Сондықтан мұғалімнің сөзі айқын анықтылығымен, ақылға қонымынды, дәйекті дәлділігімен, тындаушыларды баурап алып кететіндігімен үлгі болуы тиіс.

Мұғалімдер өз пікірлері мен ойларымен бөлісті.

Кенес шешімі:

1. МТББО жанындағы педагогикалық әдеп кенесінің жұмысын әрі қарай жалғастыру.
2. Мұғалім мәдениетін сактау, шеберлігін шындаумен жұмыстану.

Кенес тәрайымы: С.У. Жулдыбаева С.У.

Хатшы: Д.Е. Дүйсенова А.Е.